

Nya lärande miljöer för en plats-baserad regenerativ ekonomi

Maria Ehrnström-Fuentes,
Ekonomiedoktor
03.04.2025

Föreläsningens fokus:

hur kan vi skapa förändring – tillsammans?

1. Bakgrund om varför jag gör det jag gör
2. Den nuvarande tillväxt ekonomins effekter på allt det levande
3. Behovet av nytänk: isbergsekonomi och platsbaserade praktiker
4. Förändring som leder oss 'hem'
5. Exempel från min forskning och reflektion

Vem är jag?

- Biträdande professor i företagsledning och organisation med fokus på 'hållbar organisering'.
- Bakgrund i skogs/pappersindustrin (Chile/Helsingfors).
- Forskat i frågor om:
 - Skogsbolags företagsansvar (Chile, Uruguay)
 - Hållbarhet i lokala matnätverk (REKO)
 - Nerväxt (degrowth) som en personlig förändringsprocess
 - Mer-än-mänsklig organisering
- Men också: hobbyodlare, lokal förändringsagent, aktiv inom omställningsnätverket

Hållbarhets Bingo!

Hållbarheten förlorad mellan två världar?

”ARAUCO tillkännagav sitt åtagande att uppnå koldioxidneutralitet år 2020, vilket innebär att företaget strävar efter att fånga upp mer växthusgasutsläpp än vad det släpper ut på global nivå. Förutom att vara ett betydande bidrag och ett verkligt steg framåt för att hantera klimatkrisen, positionerar sig ARAUCO som världens första skogsbolag att nå detta viktiga mål.”
(Arauco, 11.03.2020)

“När ngen försvinner dör din själ, du har inte längre dina [icke-mänskliga] bröder, du blir kuñifall (föräldralös), eftersom ngen lämnade platsen och är inte längre där. Ngen blev arg på dig för att du inte försvarade den, för att du lät den försvinna... I Mapuche-världen är ingenting obetydligt, allt existerar i symbios, och om ngen försvinner skapar det en obalans i Mapuche-världen är vi en helhet och det ena utan det andra existerar inte. Om vi fortsätter låta skogsbolagen vara våra grannar, knacka på dörren till våra hus, vad vi gör åt oss själva är att vi försvinner, vi begår självmord.

(citat ur González Correa, 2019, p. 87)

DET SOM BLIR OSYNLIGT I DEN GRÖNA (TILLVÄXT) EKONOMI

Energy & Science
Mining Billionaire Targets EV Boom With 'Green' Lithium Play
By James Thornhill
4 February 2021, 04:38 EET Updated on 4 February 2021, 07:45 EET

Bloomberg, 4.2.2021

Dahlman: Klart vi ska ha gruvor – för klimatets skull

Foto: Karl Gabor/Sören Andersson/TT
Bulletin.nu, 27.01.2022

De förvaltar vindkraftsfond med 130 miljoner euro – söker nya projekt i Österbotten

SVENSKA.YLE.FI
Här bryter vindturbiner mot folkrätten – sameby vill att Europas största landbaserade vindpark rivs: "Vår integritet"

The long read
The curse of 'white oil': electric vehicles' dirty secret
The race is on to find a steady source of lithium, a key component in rechargeable electric car batteries. But while the EU focuses on emissions, the lithium gold rush threatens environmental damage on an industrial scale
by Oliver Balch

The Guardian, 8.12.2020

VARLDARIOMSTALLNING.FI
Tor Lennart Tuorda: Om samernas kamp mot den 'gröna' omställningen

Ny Purmoförening jobbar i motvind - "Politikerna måste vakna"

NIMBY?

Norwegian wind farms violate rights of Sámi reindeer herders, says court

By Euronews with AFP • Updated: 11/10/2021

URFOLKS-
RÄTT!

Reindeer roam around the wind turbines at Storhela wind farm. - Copyright Håkan J.

PROBLEMET MED DET OSYNLIGGJORDA

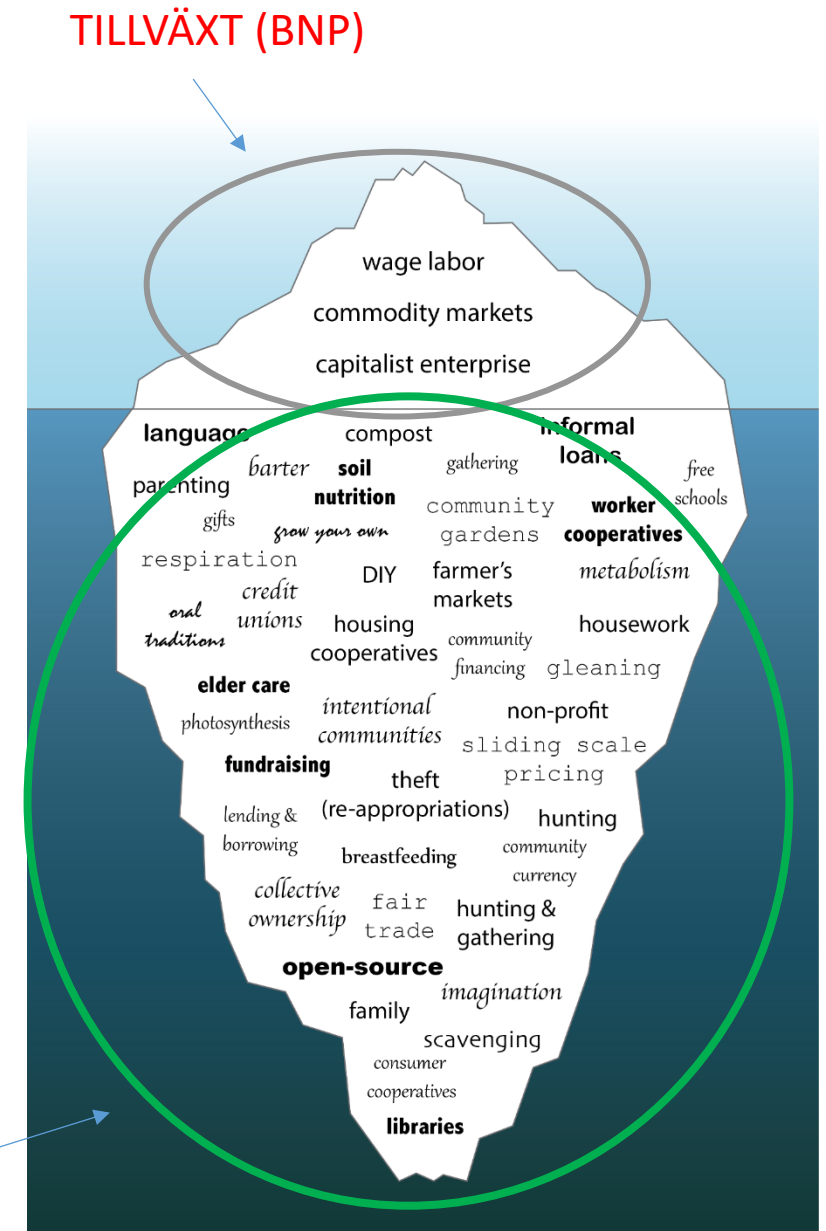
1. OFÖRMÅGA ATT SE **SYSTEMFEL** SOM LEDER **TILL MER NATURFÖRSTÖRELSE** ÄN TILL EN 'BÄTTRE' VÄRLD
2. HÅLLBARHET **DEPOLITISERAS** SOM MÄTBARA INSTRUMENT ISTÄLLET FÖR MAN SKULLE DISKUTERA OLIKA FÖRHÅLLNINGSSÄTT OCH PRAKTIKER TILL DEN NATUR VI ÄR EN DEL AV
3. BLINDHETEN GÖR DET **OMÖJLIGT ATT FÖRA FRAM ALTERNATIV** EFTERSOM DE INTE ANSES VARA LEGITIMA/FÖRANKRADE I 'VERKLIGHETEN'

→ VI BEHÖVER SYNLIGGÖRA PROBLEMEN OCH SKAPA NYA VISIONER GENOM **GRÄSROTSORGANISERING** FÖR EN MER **PLATS-BASERAD REGENERATIV EKONOMI**.

Vad är en ekonomi?

- Diversifierade isbergsekonomin (Gibson-Graham 1996)
 - Ekonomiska praktiker som hjälper oss leva väl tillsammans – möta våra behov och behoven av våra icke-mänskliga kompanjener på ett sätt som skapar nu sätt att handla och tänka kring ekonomi och politik (Roelvink och Gibson-Graham, 2009)
- Fokus på ekonomisk praktiker som hjälper oss att leva gott tillsammans.
 - Leva gott: individuella behov tillsammans med våra mänskliga och de mer-än-mänskliga kompanjonernas behov.
- Det mer-än-mänskliga i en regenerativ ekonomi:
 - Alla relationer mellan människor och 'nature' som bygger lokal försörjning och trygghet eller de praktiker som upprätthåller livets väv lokalt.
- Om allt det som finns under också är viktigt - Hur ser vi på ekonomi då?

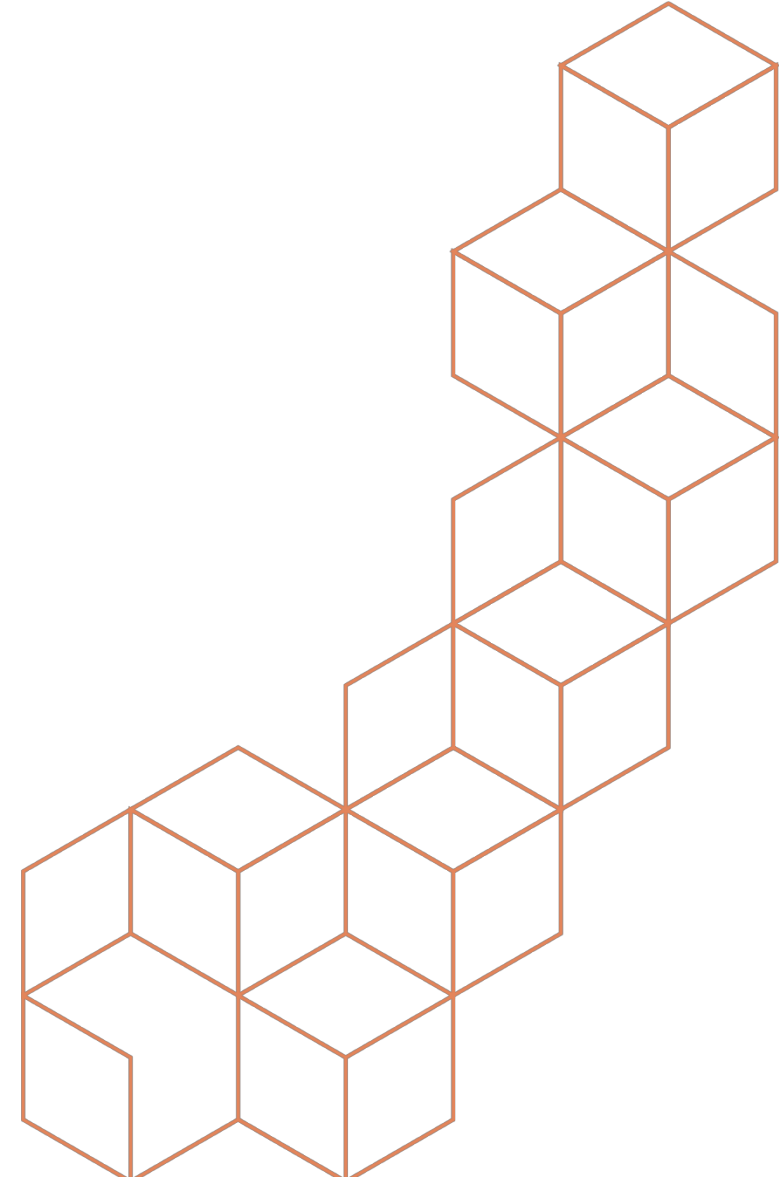
ALLT DETTA ÄR OCKSÅ EN DEL
AV 'EKONOMIN'

GRÄSROOTSORGANISERING OCH REGENERATIVA EKONOMIER

- Hur tar vi oss dit?

MED ER HJÄLP!

Vägen mot det lokala går genom en
förståelse för vårt hem på jorden
(Home-work)

Återkoppling med vårt 'hem' på (eller som en del av) jorden

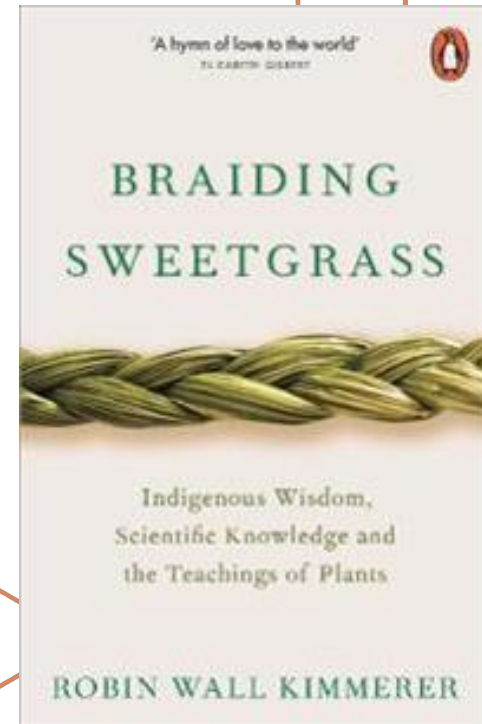
Vad betyder 'hem'?

Vad borde hem betyda?

Hur kan fria bildningen vara en del av den här återkopplingen

"Det var genom hennes handlingar av ömsesidighet, att ge och få av jorden, som den första människan blev 'hemmastadd'. För oss alla betyder det att bli hemmastadd på en plats att leva som om våra barns framtid spelade roll, att ta hand om jorden som om våra liv, både våra materiella och andliga liv, var beroende av den." (Robin Wall Kimmerer)

"It was through her actions of reciprocity, the give and take with the land, that the original immigrant *became indigenous*. For all of us, becoming indigenous to a place means living as if your children's future mattered, to take care of the land as if our lives, both material and spiritual, depended on it." Robin Wall Kimmerer

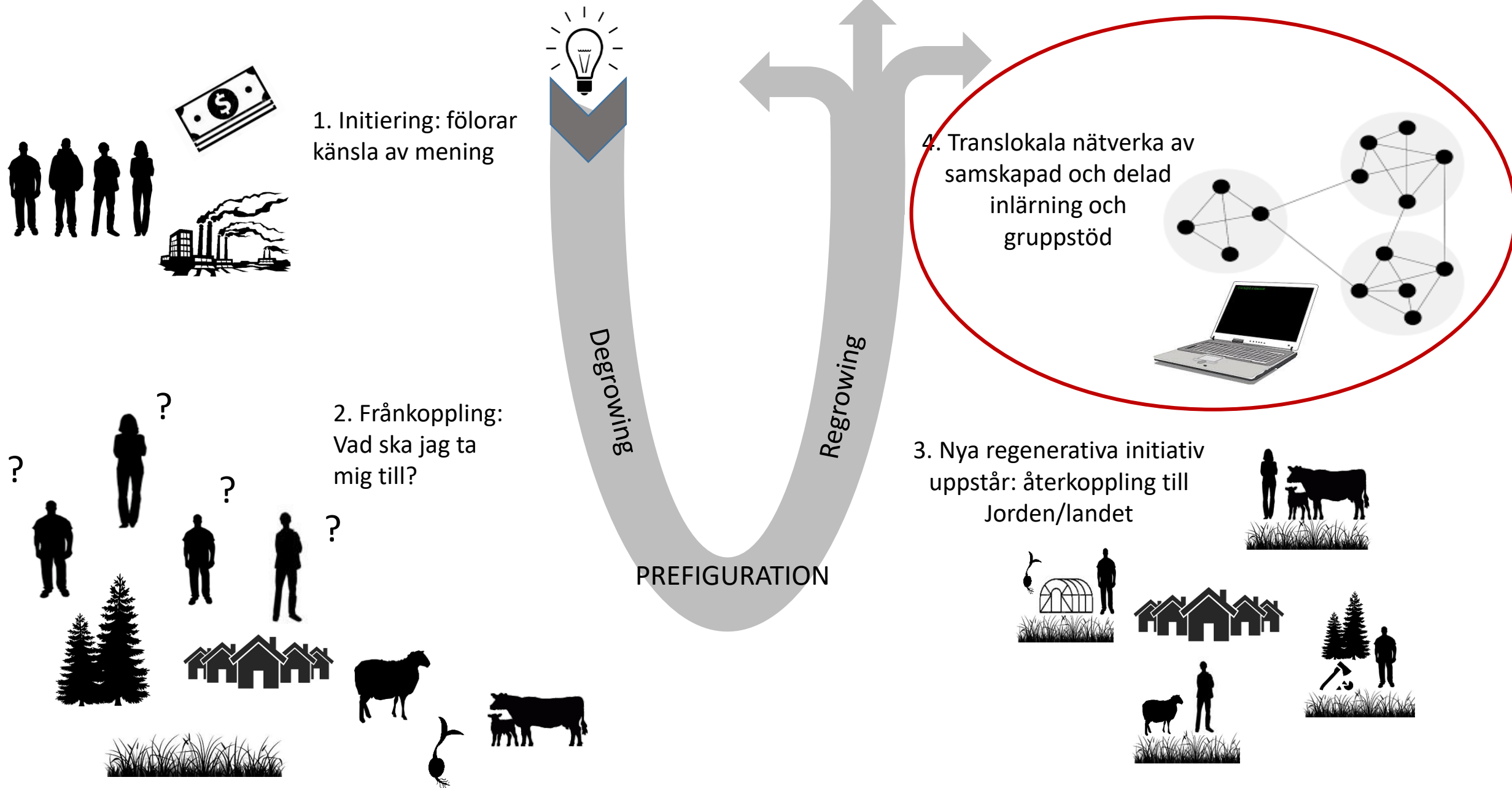
Några exempel på 'hemåtvärandande' lärandemiljöer i min forskning

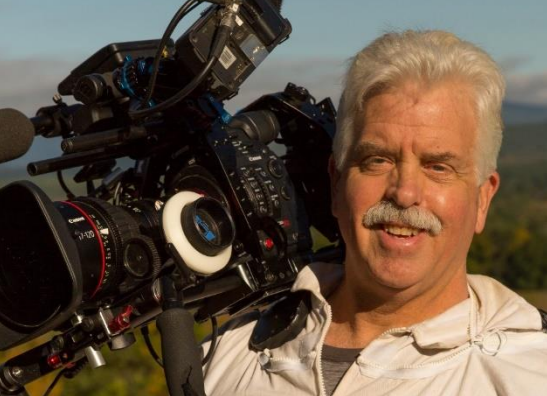
– hur kan dessa bli starkare med
fria bildningens hjälp?

INDIVIDDRIVNA SOCIOEKOLOGISKA FÖRÄNDRINGSPROCESSER

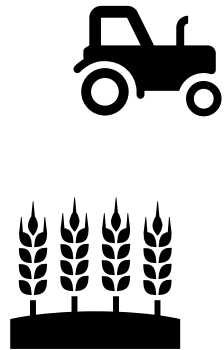

Sandy Black

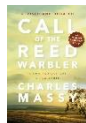
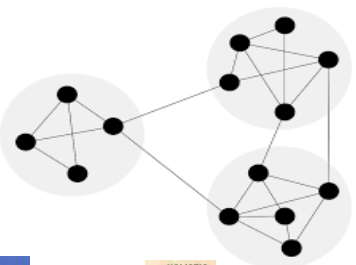
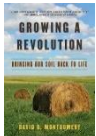
GRÄSROTSFÖRÄNDRING BLAND JORDBRUKARE

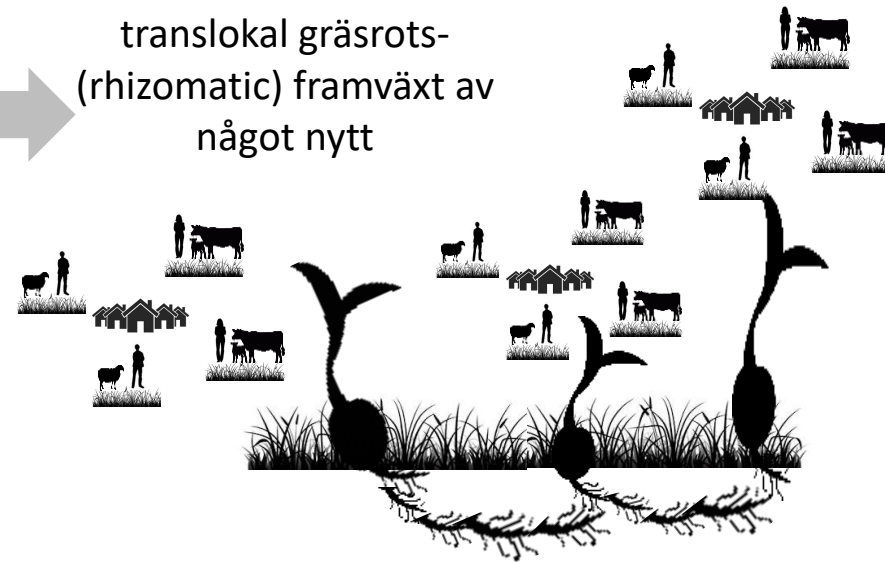
1. Global
marknadsekonomi
och dess påverkan
på **jordhälsan**

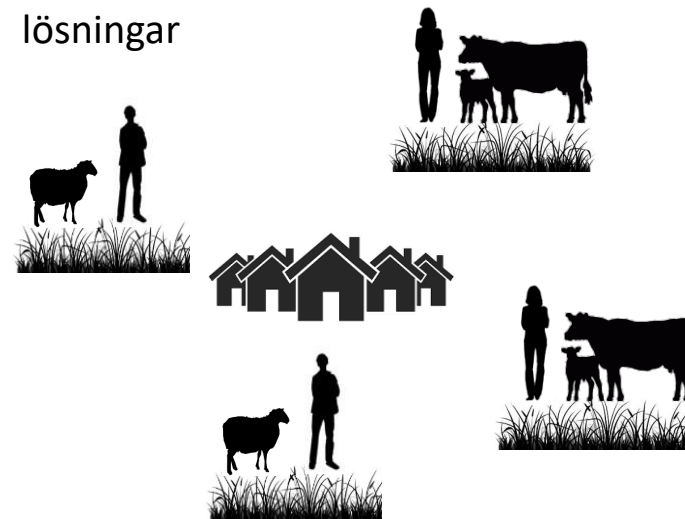
2. Kunskapsnätverk kring
regenerativa lösningar

4. Horizontell och
translokal gräsrots-
(rhizomatic) framväxt av
något nytt

3. Lokala regenerativa
lösningar

Berättelser om begynnelsen på något nytt

-Hur sprider vi kunskapen som finns i gräsrötterna?

